

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПЬСКУ (ПОЛЬЩА)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**Інноваційні психолого-педагогічні,
лінгвістичні та правові засади аграрної науки
в умовах міжкультурної аграрної
комунікації**

3 жовтня 2024 року

**Біла Церква
2024**

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Краютієне І., доктор.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.
Тимошук О.Г., канд. юрид. наук.
Резнік В.Г., старший викладач.
Василенко О.І., д-р філософії.
Юрченко А.І., канд. с.-г. наук
Славінська О.Г., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.Г.**, начальник редакційно-видавничого відділу

Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної аграрної комунікації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 3 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 92 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Психологічна гнучкість, адаптивність та персистентність сприяють актуалізації внутрішніх ресурсів резильєнтності через модифікацію когнітивних та поведінкових патернів. Емпіричні дослідження демонструють, що індивіди з інкрементальними імпліцитними теоріями щодо інтелекту та соціальних компетенцій виявляють нижчий рівень стресової реактивності та вищу результативність діяльності.

Для підвищення рівня стресостійкості рекомендується розвивати такі психологічні конструкти як самосвідомість, самоефективність та саморегуляція. Самосвідомість сприяє поглибленому саморозумінню та рефлексії життєвого стилю, створюючи фундамент для ефективної саморозвитку. Самоефективність корелює з оптимістичним світоглядом та впевненістю у власній компетентності щодо досягнення цілей та імплементації змін, що є ключовими компонентами резильєнтності та здатності до подолання труднощів.

У контексті подолання життєвих криз та посттравматичної адаптації критичного значення набуває здатність до психоемоційного відновлення, що передбачає розвиток навичок емоційної саморегуляції, включаючи управління афективними станами, активацію позитивних емоцій та мобілізацію вольових ресурсів. Ефективний контроль емоційного стану також відіграє превентивну роль щодо психосоматичних розладів. Враховуючи тісний взаємозв'язок між поведінковими патернами та внутрішньою мотивацією, процес саморегуляції ініціюється з усвідомлення та корекції індивідуальних установок та звичок і сприяє оптимізації адаптаційних механізмів та конструктивній діяльності в умовах, спричинених військовим конфліктом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сердюк Л. З. Самодетермінація психологічного благополуччя особистості: монографія. Київ-Львів: Вікторія Кундельська. 2021.
2. Cherry K. What Is Resilience? Verywell mind. 2022. URL:<https://www.verywellmind.com/what-is-resilience-2795059>

УДК 81'373.45:316.77:80-057.87

РЕЗНИК В.Г., ст. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет
vit.gr.rez@gmail.com

РОЛЬ СТРАТЕГІЙ НАВЧАННЯ ЧИТАННЮ ІНШОМОВНИХ ТЕКСТІВ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

У тезах автор наголошує на важливості формування та розвитку у студентів стратегії читання та розуміння навчальних іношомовних текстів з метою вирішення певних труднощів у процесі читання.

Ключові слова: розуміння прочитаного, контекст, автентичні тексти, стратегії читання.

RIEZNIK V.G., senior lecturer

Bila Tserkva national agrarian university

THE ROLE OF LEARNING STRATEGIES FOR READING FOREIGN LANGUAGE TEXTS IN THE DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE COMPETENCE IN PHILOLOGY STUDENTS

In the thesis the author emphasises the importance of forming and developing students' strategies for reading and understanding academic foreign language texts in order to solve certain difficulties in the reading process.

Key words: reading comprehension, context, authentic texts, reading strategies.

Розумінню читання (Leseverstehen) довгий час не приділялося належної уваги. У школах та університетах домінувало фронтальне навчання, орієнтоване на граматику та переклад, тоді як у традиційних дослідженнях читання іноземною мовою домінував процес

розуміння, що ґрунтувався на даних, на рівні слів, що був зосереджений переважно на нижчих рівнях обробки, таких як розпізнавання слів та синтаксичний семантичний аналіз.

Формування та розвиток навички читання є важливою як для дітей, так і для дорослих, оскільки це допомагає розширити словниковий запас і відповідно покращити навички письма. Читання сприяє кращій концентрації уваги і є корисним для емоційного здоров'я. Отже завдання, що сприяють розвитку читання як навички, є дуже важливими.

«Навички, як стверджують дослідники, - це вміння, доведені до автоматизму шляхом повторень і практики» [3]. Існують чотири види мовленнєвої діяльності, якими повинні оволодіти студенти, які навчаються іноземним мовам: читання, аудіювання, говоріння та письмо. Ці навички можна розділити на дві групи: рецептивні та продуктивні. Якщо читання та аудіювання належать до рецептивних навичок, то говоріння та письмо це продуктивні навички.

Розуміння читання як рецептивна навичка неможливе без текстів. При цьому має значення, які саме тексти використовуються для цієї мети. На думку G.Heyd, типи текстів повинні відповідати контекстам читання або ситуаціям читання [3]. Наприклад, темі «Транспорт» (Verkehr) відповідатимуть тексти типу розклади руху, квитки тощо; темі «Робота і кар'єра» (Arbeit und Karriere) - оголошення, контракти, заявки на роботу, мотиваційні листи; «Література» (Literatur) - вірші, оповідання, повісті, романи.

На заняттях з іноземної мови тексти не повинні подаватися без контексту, але завжди мають бути цікавими та актуальними для студентів і, крім того, відповідати їхньому мовному рівню [1]. Ця гіпотеза стверджує, що ми можемо розуміти лише тексти, які трохи перевищують рівень нашої мовної компетенції. Для розуміння текстів також важливо, щоб вони були автентичними. Згідно з M.Glaboniat, термін «автентичний» асоціюється з такими термінами, як «справжній» або «реальний», «взятий з життя». Автентичні тексти мають бути побудовані відповідно до цих вимог на основі історій та подій з реального життя. Однак, оскільки тексти мають бути адаптовані до навчальної мети, віку, мовних і загальних знань учнів, їх зазвичай скорочують, редагують або формулюють по-іншому [2].

У процесі навчання іноземних мов студенти в залежності від завдання використовують низку стратегій для кращого зрозуміння іншомовного тексту для читання. Цим стратегіям потрібно навчати. Як пояснює Stiefenhöfer, «стратегії розуміння особливо важливі для читання іншомовних текстів». Він розрізняє стратегії читання на рівні слова, речення та тексту [4].

Наведемо приклади деяких стратегій читання та розуміння:

- відштовхуватися від відомого і використовувати його для розуміння невідомого,
- використовувати попередні знання для компенсації труднощів розуміння,
- розпізнавати структуру і план тексту,
- концентруватися на зрозумілому,
- формувати гіпотези,
- порівнювати читацькі очікування і зміст тексту,
- здогадуватися з контексту,
- використовувати кілька стилів читання,
- відокремлювати важливе від неважливого,
- використовувати текст як єдине ціле. [4].

З наведених прикладів можна зрозуміти, що під час читання тексту спочатку потрібно розпізнати те, що відомо з нього, а потім використовувати відоме, щоб зрозуміти невідоме.

Отже, стратегії читання складаються з послідовних кроків, якими повинен пройти студент для того, щоб вирішити певні труднощі у процесі читання та оволодіти комунікативною компетенцією як базисом для формування та розвитку вмінь говоріння, письма та аудіювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Swantje E. Lesetheorie und fremdsprachliche Lesepraxis aus der Perspektive des Deutschen als Fremdsprache. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 1999. URL:<http://www.gbv.de/dms/sub-hamburg/247708496.pdf>

2. Manuela G. Kommunikatives Testen im Bereich Deutsch als Fremdsprache: Eine Untersuchung am Beispiel des Österreichischen Sprachdiploms Deutsch.. Studien Verlag, 1999.
3. Gertraude H. Deutsch lehren. Grundwissen für den Unterricht in Deutsch als Fremdsprache. 2. Aufl. Frankfurt am Main: Moritz Diesterweg Verlag, 1994.
4. Helmut S. Lesen als Handlung. Didaktisch-methodische Überlegungen und unterrichtspraktische Versuche zur fremdsprachlichen Lesefähigkeit. Weinheim und Basel: Beltz Verlag, 1986.

УДК 378.147:81'25

ІГНАТЕНКО В.Д., канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ЛОКАЛІЗАЦІЇ У ПЕРЕКЛАДАЦЬКОМУ КОНТЕКСТІ

У тезах йдеться про важливість локалізації та її місце у сучасному перекладацькому контексті. Зокрема розглянуто особливості локалізації та її відмінності від самого процесу перекладу.

Ключові слова: переклад, локалізація, локаль, глобалізація, інтернаціоналізація.

ІHNATENKO V., candidate of pedagogical sciences

Bila Tserkva national agrarian university

PECULIARITIES OF LOCALISATION IN THE TRANSLATION CONTEXT

The thesis deals with the importance of localisation and its place in the modern translation context. In particular, the peculiarities of localisation and its differences from the translation process itself are considered.

Key words: translation, localisation, locale, globalisation, internationalisation.

Не зважаючи на те, що термін «локалізація» вже отримав деяке лінгво-філософське обґрунтування, теоретичний його статус ще не визначено досить чітко. Так, Е. Пім зазначає, що локалізація з'явилася для того, щоб вирішувати економічні завдання. Разом з іншими прийомами і стратегіями локалізація, в першу чергу, спрямована на те, щоб поширювати той або інший продукт за допомогою подання інформації мовою цільової аудиторії.

У теорії перекладу під «локалізацією» розуміється повна адаптація перекладацького продукту до місцевих умов використання їх у конкретному регіоні. Локалізація певного твору, тексту – це найбільш точна передача оригіналу мовою країни-споживача. При локалізації враховуються такі чинники: соціокультурний контекст, політикоюридичний контекст, а також моральні норми і звичаї конкретного регіону.

Останнім часом термін «локалізація» все частіше пов'язують з практикою перекладу. Традиційно переклад розглядається не тільки як процес, але і як результат, продукт. Переклад призначений для використання представниками іншого суспільства, тому в процесі перекладу неодмінно враховуються конкретні реалії цього суспільства і його особливості.

Простий еквівалентний переклад без урахування національно-культурної специфіки цільової аудиторії, недостатнє володіння перекладачем фоновією інформацією, у свою чергу, викликає у реципієнта нерозуміння та несприйняття продукту, який перекладається. Для правильної передачі будь-якого тексту необхідно мати достатні знання про іншу культуру: про традиції, менталітет, звички. Це необхідно для передачі сенсу перекладеного продукту чи тексту і вірного сприйняття цього сенсу реципієнтом.

Таким чином, локалізація – це процес адаптації об'єкту перекладу до культури та реалій мови перекладу. Суть локалізації полягає у адаптації тексту, документації, графічних символів, таблиць тощо, що належать до певної мови або культури, враховуючи психологічні, релігійні, ідеологічні особливості мови перекладу. Щоб правильно локалізувати продукт, потрібне всебічне вивчення цільової культури. Тоді програма/гра/книга/фільм будуть правильно адаптовані до потреб ринку і зрозумілі кінцевим споживачам. В Україні на сьогоднішній день локалізація сприймається, у першу чергу, як переклад, але, звичайно, це значно більше ніж просто переклад. Крім того, щоб перекласти текст іншою мовою і

ЗМІСТ

Марчук В. В., Хом'як О. А. Сутність і складові базової культури особистості.....	3
Скуловатова О.В. Роль та значення диджитал-психології в умовах міжкультурної аграрної комунікації.....	5
Столицька С.Б. Імплементация контекстно-орієнтованих стратегій навчання граматики французької мови у професійній підготовці перекладачів аграрної галузі.....	7
Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Практика вдосконалення мовленнєвої культури студентів аграрного ЗВО.....	9
Пилипенко І.О. Особливості англійського мовного етикету.....	11
Зелінська В.А. Розвиток комунікативних та професійних компетенцій студентами ветеринарного напрямку у курсі іноземна мова за професійним спрямуванням.....	13
Ордіна Л.Л. Формування креативної компетентності студентів у закладі вищої освіти.....	15
Пономаренко Т.І., Дорошенко І.В. Психологічне благополуччя студентів аграрних спеціальностей.....	17
Карпенко С.Д. Проблеми поглядів на піраміду ефективності засвоєння знань та її застосування.....	19
Цвид-Гром О.П. Формування соціолінгвістичної компетенції у студентів в умовах сучасних викликів.....	20
Береговенко Н.С. Підходи до класифікацій лексичних засобів вираження оціночного судження.....	22
Велика К.І. Важливість застосування англійських професійних текстів у навчанні студентів немовних спеціальностей.....	25
Ключко А.О. Психологічна стійкість як фактор ефективності праці в організації в умовах воєнного стану.....	27
Резнік В.Г. Роль стратегій навчання читання іноземних текстів у формуванні комунікативної компетенції у студентів-філологів.....	29
Ігнатенко В.Д. Особливості локалізації у перекладацькому контексті.....	31
Коваленко А.Ю. Мотивація студентів до занять фізичною культурою як основа збереження їхнього здоров'я.....	33
Дудник О.К., Максимченко В.І. Вікові особливості серця у юних борців з різним психофізіологічним станом фізичної підготовки.....	35
Петренко О.М. Психологічні особливості самоєфективності особистості студентів.....	39
Лукавенко О.О. Психологічні особливості самотурботи здобувачів освіти в умовах війни.....	40
Хомчук О.П. Розвиток саморегуляції студентів.....	42
Римар Н.Ю. Номінації видань і творів в епістолярному мовленні Лесі Українки.....	43
Kalytyuk L.P. Littlest or Least, Worst or Baddest? Some observations on Modern English use.....	46
Mykhaylenko O.O. scientific translation and technical translation as separate research areas of translation studies.....	48
Ігнатенко В.Д. Особливості локалізації у перекладацькому контексті.....	49
Боньковський О.А. До проблематики фахової комунікації в аграрній сфері.....	51
Кириленко М.О. Трактатування термінів «концепт» та «поняття» в сучасній лінгвістиці.....	53
Ярмола О.В. Микола Іванович Величківський як фундатор економічної освіти в Білій Церкві в 1920 роках.....	54
Грек І. Державник у творі П. Куліша «Чорна Рада».....	57
Мельник Л.М. Феномен довіри: політико-психологічний аспект.....	58
Бровко Н.І. Міжнародний досвід забезпечення та гарантування права на землю в Україні в умовах євроінтеграції.....	60
Сімакова С.І. Надання медичного обслуговування ув'язненим і засудженим у слідчих ізоляторах.....	63
Тимошук О.Г. Професійно-етичні та деонтологічні засади діяльності нотаріуса.....	64
Васильчук І.Ю., Линник Т.В. Міжнародні стандарти прав людини та їх співвідношення із національним законодавством.....	66
Пахомова А.О. Термінологічні аспекти міжнародного права промислової власності.....	67
Настіна О.І. Перспективи створення в Україні мирових судів.....	69
Ломакіна І.Ю. Проблематика мобінгу, шляхи вдосконалення.....	70
Звонарьов О.Ю. Проблемні питання протидії корупції в аграрному секторі.....	72
Терещук М.М. Роль держави у підтримці аграрної науки та інновацій у виробництві: правові механізми підтримки та фінансування наукових розробок.....	73
Обіюх Н.М. Екологічна сертифікація земель та європейський досвід у сфері «зеленого» виробництва:	

правові аспекти питання.....	75
Мельник В.О. Щодо деяких змін в правових засадах в аграрній сфері.....	77
Ковальчук І.В. Соціальні виміри гендерної депривації у вищій освіті.....	78
Аргат Я.П. Досудове вирішення господарських спорів: співвідношення норм матеріального та процесуального права.....	80
Малишко І.В. Захист прав дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.....	82
Макарчук В.В. Удосконалення законодавства стосовно створення центрів безпеки та підвищення ефективності реалізації державної політики у сфері цивільного захисту.....	83
Єфремова І.І. Реалізація приватних прав громадянами України які перебувають за кордоном на умовах тимчасового притулку.....	85
Васильчук І.Ю., Сімакова С.І. Аналіз причини та наслідків корупції в Україні.....	87
Чернищук Ю.І. Формування мовних компетенцій як лінгводидактична комунікація.....	89